

STANDARDIZAREA

Revista Organismului Național de Standardizare

asro

01/2020

Finanțele
în era digitală

Editorial

Efectele digitalizării se resimt în toate domeniile de activitate, dar mai ales în domeniul financiar. Trăim într-o lume în care plățile rapide au devenit o realitate, iar pentru ca acestea să fie sigure și de încredere au nevoie de implicarea tuturor factorilor interesați de crearea unor servicii unitare, eficiente și transparente.

Activitatea de standardizare vine în sprijinul tranzacțiilor financiare pentru a îmbunătăți fluxul monetar global. Ne-am propus ca în acest număr al revistei să aducem în prim-plan modul în care standardizarea își face simțită prezența în domeniul financiar, să prezentăm migrația monetară și încrederea în serviciile actuale financiare, dar și necesitatea la nivel mondial a standardul ISO 20022 menit să îmbunătățească semnificativ calitatea datelor din întregul ecosistem al plăților.

Mai mult, este prezentată activitatea de standardizare derulată la nivel național în domeniul facturării electronice și rolul pe care standardele din seria SR EN 16931 îl au în cadrul serviciilor financiare. Prin interviul acordat pentru această ediție a revistei de către dl Daniel Homorodean, CEO Arxia, sunt oferite detalii despre ce presupune munca în cadrul grupurilor de lucru internaționale și cum contribuie România în activitatea de standardizare europeană din domeniul achizițiilor publice.

Standardizarea în domeniul bancar, al securității și a altor servicii financiare este mai importantă ca niciodată. Sperăm că v-am stârnit curiozitatea și că veți descoperi cu interes răspunsurile la întrebările pe care le aveți față de serviciile financiare și activitatea de standardizare din domeniu.

STANDARDIZAREA asro ISSN 1220-2061

PUBLICAȚIE OFICIALĂ A
**ASOCIAȚIEI
DE STANDARDIZARE
DIN ROMÂNIA**

COLEGIUL DE REDACȚIE

Prof. univ. dr. ing. Lorena Deleanu
Prof. univ. dr. ing. Diana Popescu
Conf. univ. dr. ing. Camelia Tulcan

REDACȚIE

Andreea Tărpescu
Adina Hațegan
Claudiu Baci
Speranța Stomff

DESIGN

Ștefania Kraus
Foto coperta
Adobe Stock

DEPARTAMENTUL STANDARDIZARE

Tel: 0374 999 186

SERVICIUL RELAȚII PUBLICE ȘI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Biroul Comunicare- Marketing

Tel: 0374 922 020

VÂNZĂRI

Birou Vânzări

Tel: 021 316 7723

ASRO – Editura STANDARDIZAREA

Str. Mihai Eminescu 238

Tel: 021/316 77 24

www.asro.ro

www.standardizarea.ro

© Toate drepturile rezervate ASRO

2

SERVICIILE FINANCIARE ȘI STANDARDIZAREA

5

MIGRAȚIA MONETARĂ

14

ASRO/CT 388

16

ACHIZIȚIILE PUBLICE ȘI STANDARDELE

Cuprins

Serviciile financiare și standardizarea	2
Migrația monetară	5
Circulația monetară	12
ASRO/CT 388	14
Achizițiile publice și standardele	16
Noutăți din standardizare	18
Noutăți de la CEN și CENELEC	22
Eddy Njoroge – Noul președinte al ISO	25
Noutăți legislative din luna decembrie	26

NOUTĂȚI

Noutăți din standardizare	18
Noutăți de la CEN și CENELEC	22
Noutăți legislative din luna decembrie	26

SERVICIILE FINANCIARE ȘI STANDARDIZAREA

Andreea Tărpescu, redactor ASRO

Cu un potențial considerabil asupra tuturor sectoarelor și serviciilor din lume, standardizarea își face simțită prezența și în domeniul finanțelor pentru a oferi un limbaj comun și pentru a spori încrederea în serviciile oferite de acest domeniu: au fost și continuă să fie elaborate standarde pentru incluziunea financiară, pentru digitalizarea tranzacțiilor financiare și chiar pentru finanțarea durabilă.

„Marea recesiune” din anul 2008 a subminat încrederea publică în sistemul financiar. Conturată la nivel mondial, dar și național printr-o piață financiară netransparentă, aceasta a avut drept consecințe reducerea exporturilor, deprecierea monetară și deteriorarea activului net al populației și al companiilor. Deși a trecut mai mult de un deceniu de la această criză, încrederea în instituțiile financiare a rămas scăzută. Ezitarea populației în a se folosi la maximum de beneficiile pe care le aduc în prezent serviciile financiare provine mai ales din starea de neliniște provocată de un posibil pericol financiar iminent asemănător celui din 2008. În acest context, standardizarea este un sprijin în restabilirea încrederii în instituțiile financiare, prin standarde care impun transparența pentru sistemul bancar.

Deținerea unui cont bancar, a unei polițe de asigurări, a unui credit sau realizarea de plăți și transferuri sunt doar câteva dintre serviciile economice furnizate de sectorul financiar. Pentru ca acest sistem să fie consolidat, activitatea de standardizare din domeniu are rolul de a elabora documente tehnice standardizate pentru organizarea, coordonarea și monitorizarea operațiunilor din domeniul bancar. Standarde ca cele aparținând seriei ISO 9564 privind gestionarea numărului de identificare personală și securitatea serviciilor financiare sau seriei ISO 11568 referitoare la servicii financiare și gestionarea cheilor aduc în discuție securitatea informației din cadrul serviciilor financiare, iar SR EN ISO 31000 *Managementul riscului* vine în acest domeniu cu o abordare comună pentru gestionarea oricărui tip de risc.

Interoperabilitatea plăților, îndeplinirea așteptărilor și cerințelor clienților în ceea ce privește serviciile financiare, asigurarea securității și fiabilității, reducerea fraudei și a riscului, simplificarea raporturilor dintre prestator și consumator sunt doar câteva dintre beneficiile pe care le aduc standardele în sectorul financiar.

Evoluția tehnologică și digitalizarea vin cu mari provocări în ceea ce privește securitatea cibernetică, gestionarea informațiilor și a datelor. În acest sens, seria de

standarde aparținând SR EN ISO/IEC 27000 privind sistemele de management al securității informațiilor este esențială pentru furnizarea cerințelor pentru stabilirea, implementarea, întreținerea și îmbunătățirea continuă a unui sistem de management al securității informației.

La nivel internațional, ISO/TC 68 – *Servicii financiare* este comitetul tehnic responsabil cu elaborarea unor standarde globale pentru industria serviciilor financiare, acestea acoperind activitățile bancare de bază, piețele de capital, inclusiv gestionarea activelor, plățile, procesarea cardurilor de credit și aspectele legate de securitatea informațiilor specifice serviciilor financiare, iar ISO/TC 322 – *Finanțare durabilă* are rolul de a stabili un cadru în care pot fi elaborate noile standarde pentru definirea activităților de finanțare durabilă. Acest comitet tehnic va asigura o platformă de armonizare și colaborare pentru toate activitățile de finanțare durabilă și va elabora noi standarde în cooperare cu alte comitete

tehnice în funcție de necesități. Astfel, prin participarea tuturor părților interesate de la nivel mondial aparținând domeniului financiar și a serviciilor conexe, se stabilește un mod unic de operare în instituțiile financiare globale și naționale.

Standardele fac sectorul financiar mai eficient, facilitând accesul tuturor la servicii financiare generale, inclusiv la conturi de economii, împrumuturi, asigurări și alte servicii financiare care contribuie la un sistem financiar bine reglementat.

Așadar, accesul populației la sistemul financiar permite centralizarea economiilor, cumpărarea de produse de asigurare care să protejeze în diferite situații de risc și de boală ș.a. Standardele sunt o cale de a garanta beneficiile incluziunii financiare responsabile și durabile, simplificând totodată modul de accesare a acestor servicii.

ÎNCREDEREA SE CONSTRUIEȘTE ÎN TIMP, PRIN FAPTE.

MIGRAȚIA MONETARĂ

Barnaby Lewis, ISO

Sistemul financiar global este în prezent supus celor mai ample transformări din istoria recentă, deoarece la nivel mondial se implementează noi infrastructuri ale pieței, cum sunt platformele de plată instant. La baza acestor evoluții se află ISO 20022, un standard internațional de mesagerie care promite să schimbe modul de gestionare al plăților.

Libera circulație a mărfurilor și a persoanelor este vitală pentru comerțul mondial și este unul dintre domeniile în care standardele internaționale excelează. De la containerele în care se ambalează mărfurile, până la sistemele electronice care identifică conținutul și eficientizează procedurile vamale, standardele reduc substanțial problemele legate de transport. Dar cealaltă jumătate a ecuației economice implică mișcarea monetară, iar acest lucru prezintă un set de probleme complet diferit. Încă o dată, standardele ISO vin cu soluții.

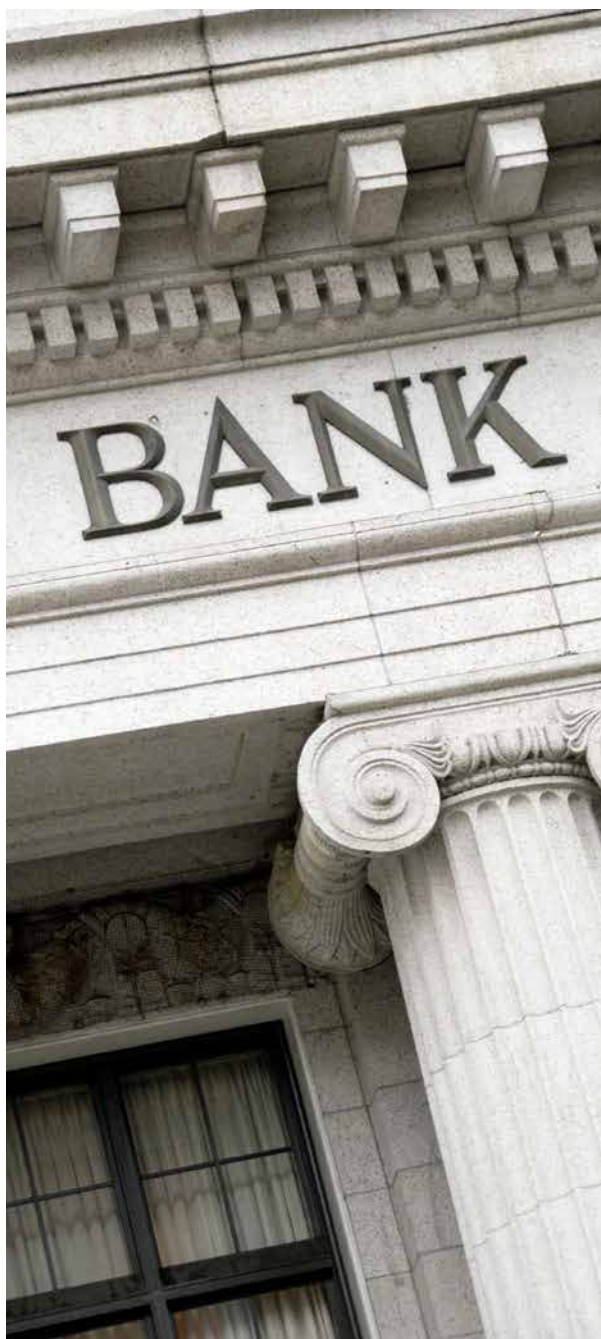
Încrederea: componenta esențială

Timp de secole, oamenii au transmis bani și alte obiecte de valoare între ei pe distanțe mari, chiar dincolo de granițele naționale. Primele sisteme au fost stabilite de-a lungul Drumului Mătăsii în urmă cu o mie de ani și se bazau pe o rețea de oameni care se cunoșteau unul pe celălalt, cel puțin după reputație.

Altfel spus, oricine dorea să trimită obiecte de valoare, precum monedele, unei persoane aflate într-o locație îndepărtată mergea la un intermediar din propria regiune căruia îi explica cât de mulți bani vrea să trimită, cui și unde. Suma era apoi încredințată acestui intermediar, care lua legătura cu rețeaua sa de brokeri și curieri. Adesea, părțile interesate se formau dintr-un lanț stabilit prin reuniuni și note scrise, care se încheia cu persoana care primea plata.

Fiecare pas de-a lungul acestui drum cerea încredere bazată pe o reputație solidă și remunerată sub formă de comisioane. Acest tip de sistem, cunoscut sub numele de hawala în lumea islamică, persistă și în zilele noastre. Economiiștii pot descrie hawala ca un sistem „informal” de transfer de valoare, dar acest termen poate fi înșelător. Deși nu utilizează același tip de structuri corporative și instrumente financiare ca și sistemele occidentale, acesta este foarte bine organizat, a trecut testul timpului, este fiabil și utilizat pe scară largă în prezent. De fapt, milioane de lucrători migranți utilizează hawala pentru a trimite bani familiilor lor, în special în țările în care infrastructura bancară este slab dezvoltată sau a fost nimicită de un dezastru.

Oamenii au transmis bani
pe distanțe mari, timp de
secole întregi.

Contra timp

Abia la sfârșitul secolului al XVIII-lea a fost creat un sistem de transfer de bani în cadrul modelului bancar occidental. Acest lucru a început cu ordinele de plată, care erau efectiv obligații de plată care puteau fi schimbate și rambursate între părțile implicate. Intermediarul era, de obicei, o instituție, mai degrabă decât o rețea de persoane fizice.

Acest sistem a fost instituit în Regatul Unit, unde, ulterior, oficiile poștale și-au îndeplinit rolul de emitent și broker al acordului. Implicarea și evoluția sistemului sunt cele care dau naștere denumirii de „mandat poștal” pentru acest tip de transfer. Precum hawala, sistemul este încă în uz astăzi și este inestimabil pentru cei care nu au un cont bancar. Și, ca hawala, încrederea joacă un rol esențial. Toate părțile trebuie să aibă încrederea că instrucțiunile oferite vor fi pe deplin înțelese și comunicate în mod corespunzător și că plata prevăzută va fi onorată.

În ciuda diferențelor operaționale semnificative dintre sisteme, aceleași principii sunt esențiale pentru succesul oricărui sistem de transfer monetar, după cum am aflat când am luat legătura cu Karin Deridder, Directorul departamentului de elaborare de standarde din SWIFT, o organizație care facilitează peste zece miliarde de tranzacții financiare cu succes în fiecare an.

Ascensiunea SWIFT

Karin a început prin a-mi oferi câteva date istorice atât de necesare. SWIFT, care reprezintă acronimul Societății pentru Telecomunicații Financiare Interbancare Mondiale, este o organizație globală cu sediul în Belgia, care a creat o rețea ce permite instituțiilor financiare din întreaga lume să trimită și să primească informații despre tranzacții într-un mod sigur, standardizat și fiabil. Acesta a apărut atunci când sistemele existente, cum ar fi ordinele de plată și, mai târziu, transferurile bancare, nu mai puteau ține pasul cu ritmul finanțării post-industriale.

Întrebată despre rolul standardelor, Karin a precizat că lucrurile efectiv nu pot funcționa fără ele. „Încă de la începuturile sale în anii '70, standardele au reprezentat o componentă esențială a modului de funcționare a SWIFT.” Prin urmare, SWIFT colaborează îndeaproape cu ISO și acționează în calitate de Autoritate de înregistrare (RA)¹ pentru ISO 13616 (care se referă la numărul de cont bancar internațional – IBAN), ISO 10383 (care definește codul de identificare a producătorului – MIC), ISO 9362 (care definește codul de identificare bancară – BIC), ISO 15022 (care acoperă securitatea), precum și ISO 20022 (care definește modul în care sunt structurate mesajele financiare).

¹ O autoritate de înregistrare este un organism independent însărcinat cu menținerea părților esențiale ale standardelor internaționale. Puteți citi mai multe informații despre aceste organizații și despre standardele pe care le întrețin prin căutarea „Registration Authority” pe site-ul ISO.org.

Beneficiile sunt larg răspândite, după cum explică Karin: „Toate aceste standarde sunt importante pentru clienții SWIFT, pentru că acestea sporesc eficiența operațională și procesarea directă (prin care datele electronice pentru decontarea plăților pot fi transferate direct de la o parte la alta, reducând erorile și activitatea repetată).”

Nu doar banii migrează

SWIFT, împreună cu alte sute de organizații financiare, recunoaște că predictibilitatea și coerența oferite de standarde sunt esențiale pentru tranzacții securizate și de încredere. Având în vedere creșterea volumului și a complexității operațiunilor financiare, aceste organizații lucrează îndeaproape cu ISO pentru a menține standardele în conformitate cu practicile pieței și cu noile cerințe comerciale, inclusiv cu cele de reglementare. ISO focus urmărește unul dintre cele mai discutate standarde din finanțe, seria ISO 20022, care definește un sistem universal de mesagerie pentru sectorul financiar.

SWIFT
facilitează peste
zece miliarde
de tranzacții
financiare cu
succes în
fiecare an.

Pentru industrie, termenul „migrație” este cel mai frecvent asociat cu ISO 20022. Cu toate acestea, nu este vorba despre noțiunea excentrică de a transfera bani în multiple locuri, ci de procesul de tranziție a sistemelor de la standardul MT (de tip mesaj) din proprietatea SWIFT la standardul ISO 20022 pentru plățile și raportările transfrontaliere și despre implementarea procedurilor care vor beneficia de întreaga gamă de posibilități oferite de ISO 20022. Este o schimbare, dar Karin mă asigură că este una gestionată cu mare atenție. „SWIFT se implică activ în relațiile cu clienții săi și cu reprezentanții industriei pentru a utiliza limbajul și modelul comun ISO 20022, care vor asigura consecvența de la început până la sfârșit în cadrul ecosistemelor tradiționale și în cele noi.”

Dacă nu este defect, nu repara

Această maximă mi-a fost spusă deseori în copilărie, în timp ce eu demontam fericit aparate, biciclete sau mobilă ce părea să aibă nevoie de o verificare. Acest lucru mi-a frânat curiozitatea și mi-a limitat numărul de „proiecte” pe care le-am lansat, astfel încât i-am adresat următoarea întrebare lui Karin: Dacă funcționează acum, care sunt avantajele schimbării, în special având în vedere investițiile substanțiale și planificarea necesară (pentru multe organizații migrația este un proiect multianual)?

Iată răspunsul ei: „ISO 20022 facilitează crearea de noi servicii și simplifică procesarea de la un capăt la celălalt. Aceasta va permite transmiterea de date mai bogate, mai bine structurate și mai detaliate în mesaje electronice, în domenii comerciale precum plățile, valorile mobiliare, schimbul valutar, inclusiv cardurile de credit.”

Karin subliniază că migrația nu doar simplifică procesul, ci îmbunătățește și „calitatea” datelor din aceste mesaje electronice. „Spre exemplu, pentru plăți, acest lucru înseamnă mai multă transparență și mai multe informații despre transferurile de bani efectuate de clienți, ceea ce semnifică un serviciu mai bun pentru aceștia”. Încep să înțeleg valoarea acestor aspecte;

Predictibilitatea și coerența oferite de standarde sunt esențiale pentru tranzacții securizate și de încredere.

În calitate de client, sunt foarte mulțumită deoarece datele de calitate înseamnă plăți de calitate.

Evidențiind beneficiile suplimentare ale migrației pentru cei care utilizează deja sistemele SWIFT, Karin afirmă că ISO 2022 promite „o monitorizare mai atentă, o transparență mai mare și o viteză sporită”. Printre beneficiile operaționale suplimentare se regăsesc îmbunătățirea analizei, intervenții manuale reduse, o acuratețe sporită a proceselor de conformitate și îmbunătățirea măsurilor de prevenire a fraudelor.

Urmează un program

În urma adoptării ISO 2022 de către sistemele de plăți ale principalelor monede de rezervă, comunitatea financiară a decis, prin consens, să treacă la standardul internațional pentru plăți „de la o instituție financiară către o instituție financiară” și la schimbul de informații aferent.

SWIFT a pus bazele unui program specific pentru a facilita această adoptare în întreaga comunitate financiară. Karin afirmă că „ISO 2022 va introduce un nou serviciu de mesagerie și măsuri de coexistență pentru sprijinirea migrației, formării și adoptării serviciilor în acest scop.” S-a stabilit un interval de timp realist, cu noile mesaje ISO 2022, în conformitate cu practicile comerciale actuale, care vor fi puse în funcțiune pe platforma SWIFT începând cu noiembrie 2021. După o perioadă de patru ani de coexistență, mesajele corespunzătoare în formatul anterior (cunoscut sub numele de SWIFT MT) vor fi eliminate de pe platforma SWIFT.

Pentru moment, adoptarea standardului ISO 2022 pe platforma SWIFT se aplică numai instrucțiunilor de plată și mesajelor de notificare tranzacționate bilateral între instituțiile financiare. Cu toate acestea, ISO 2022 oferă în mod clar posibilități de aplicare mult mai largi, astfel încât i-am subliniat lui Karin că vor exista, cu siguranță, și alte sectoare care se vor întreba dacă ar trebui

5 LUCRURI PE CARE TREBUIE SĂ LE ȘTII DESPRE ISO 20022

Publicat pentru prima dată în anul 2004, ISO 20022 este recunoscut la scară largă ca standardul viitorului. Pe lângă faptul că este îndeajuns de flexibil pentru a lucra cu cele mai noi tehnologii, ISO 20022 se poate adapta, de asemenea, noilor tehnologii pe măsură ce apar.

ISO 20022 este un
**STANDARD GLOBAL
AFLAT ÎN CONTINUĂ
SCHIMBARE**

pentru mesageria
de plăți.

1

2

ISO 20022 creează un
**LIMBAJ ȘI UN
MODEL COMUN**

pentru datele privind plățile
la nivel mondial.

3

ISO 20022 poate fi
**UTILIZATE DE ORICE
MEMBRU**

al sectorului și poate fi
implementat în orice rețea.

ISO 20022 oferă
**DATE DE CALITATE
SUPERIOARĂ**

față de alte standarde, ceea
ce înseamnă plăți de înaltă
calitate pentru toți.

4

5

ISO 20022 se referă la
INFORMAȚIILE FINANCIARE
transferate între
instituțiile financiare.

să migreze. „În prezent, standardul nu se aplică altor tranzacții, cum ar fi plățile corporative și gestionarea numerarului, post-tranzacționarea titlurilor de valoare, compensarea și lichidarea titlurilor de valoare, tranzacțiile corporative, tranzacțiile valutare, fluxul de numerar și finanțarea operațiunilor comerciale”, confirmă ea.

Beneficiile clienților dincolo de migrare

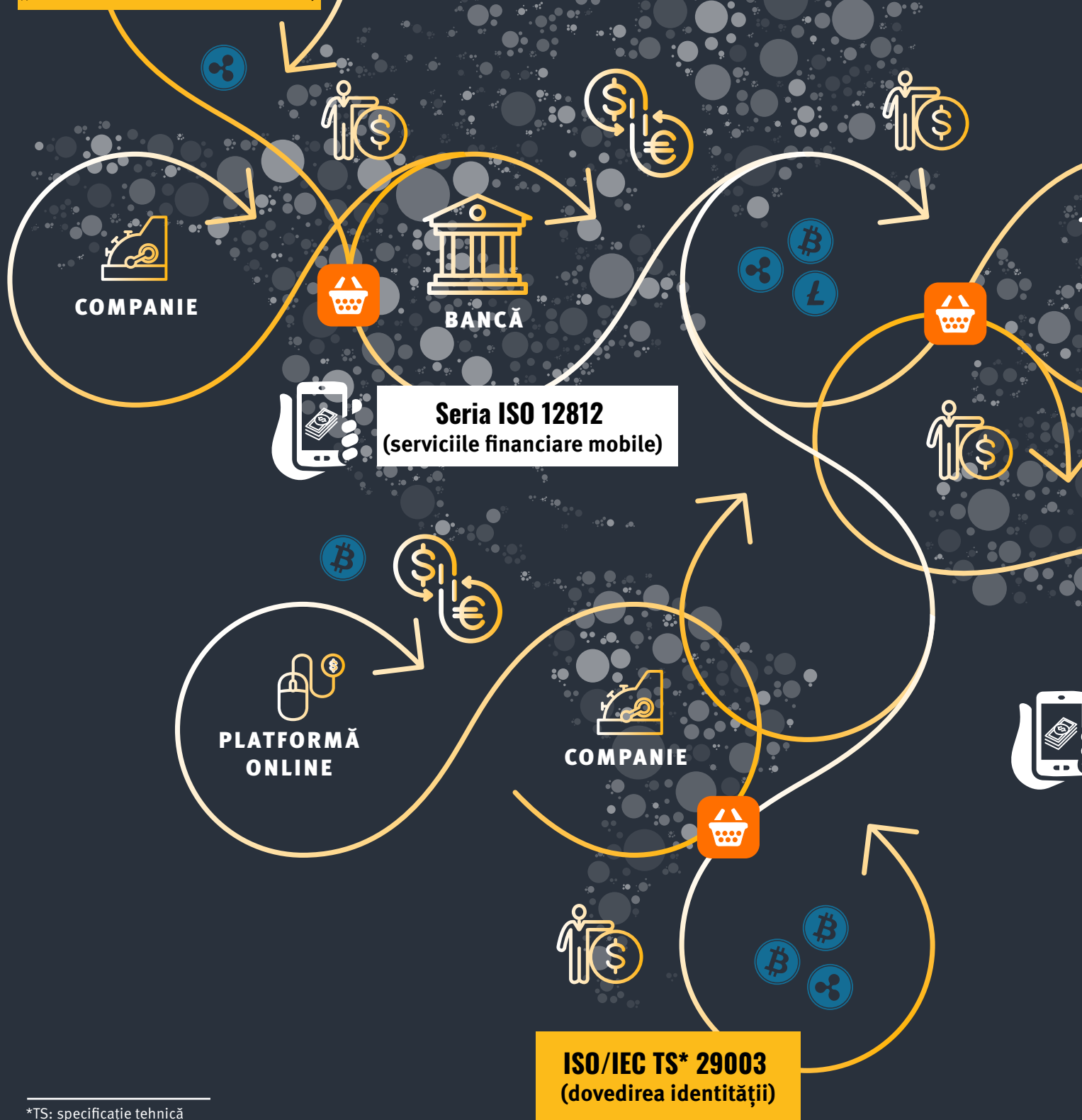
ISO 20022 este un limbaj global din ce în ce mai bine stabilit pentru mesageria de plăți. Deja utilizat de sistemele de plăți în peste 70 de țări, în câțiva ani va fi standardul *de facto* pentru sistemele de plăți cu valoare mare pentru toată rezerva valutară, asigurând 80% din volumul global și 87% din valoarea tranzacțiilor la nivel mondial. Prin crearea unui limbaj comun și a unui model comun de date privind plățile, ISO 20022 îmbunătățește semnificativ calitatea datelor din întregul ecosistem al plăților. Date mai detaliate, mai structurate și mai semnificative vor oferi noi servicii clienților, îmbunătățind simultan conformitatea și eficiența. Este vorba despre consolidarea principiilor fundamentale și de adaptare continuă a afacerilor. După cum concluzionează Karin: „ISO 20022 este suficient de flexibil pentru a răspunde nevoilor actuale și viitoare”.

ISO 20022 nu a fost adoptat la nivel național, dar poate fi achiziționat de la ASRO, în limba engleză, prin comandă la vanzari@asro.ro.

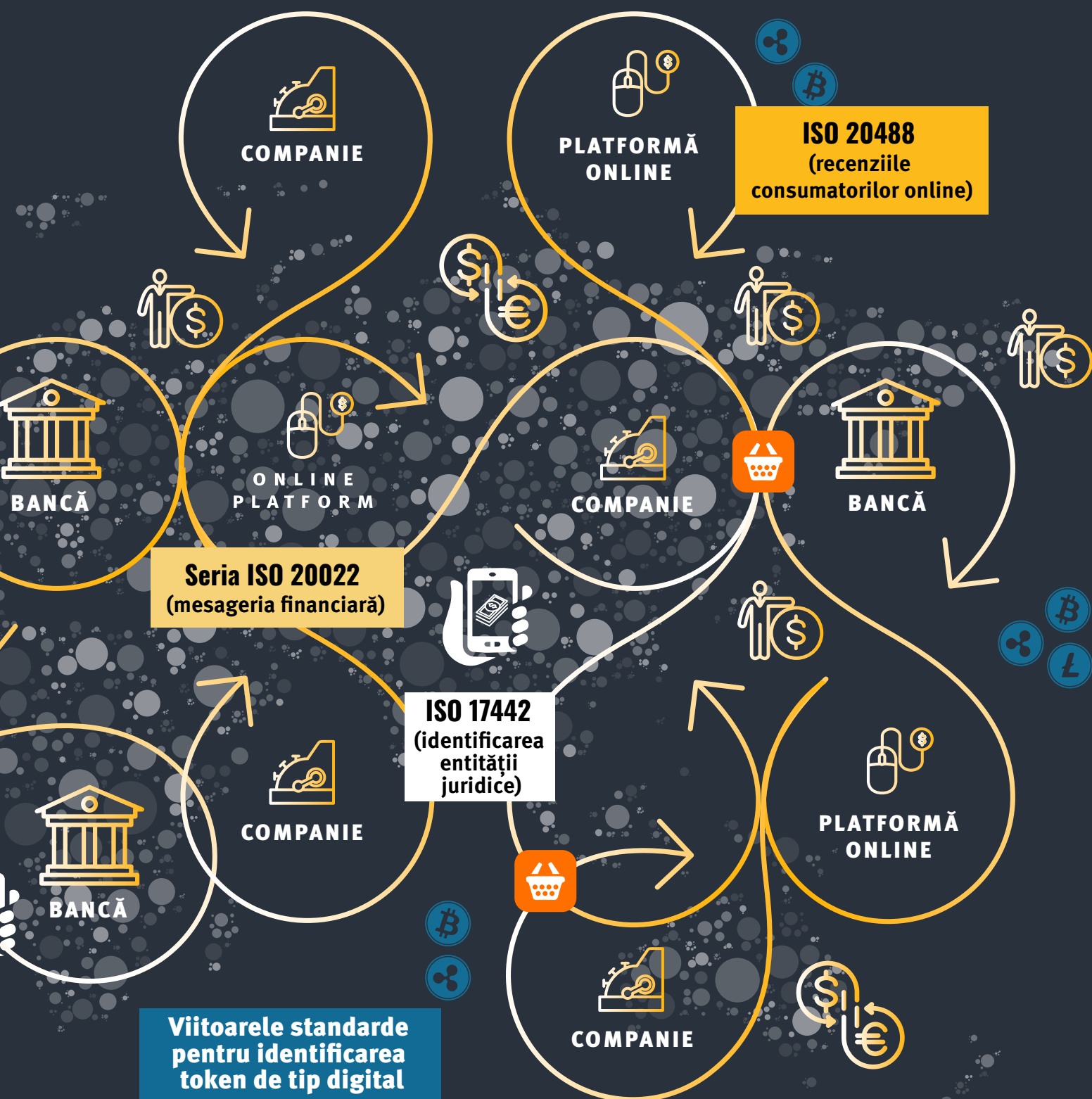
Traducere din ISOfocus, nr. 138, Andreea Tărpescu, redactor, ASRO.

Circulația monetară

SR ISO 10008
(tranzacțiile comerciale
electronice de tipul
„de la afacere la consumator“)

*TS: specificație tehnică

Lumea se îndreaptă din ce în ce mai mult spre plățile rapide, cu mai puține obstacole dincolo de frontierele naționale. Iată cum standardele pentru tranzacțiile financiare promet să îmbunătățească fluxul monetar pentru toți.

ASRO/CT 388

FACTURARE ELECTRONICĂ, ACHIZIȚIE PUBLICĂ ELECTRONICĂ ȘI COLECTARE A DATELOR DE AUDIT

Comitetul tehnic ASRO/CT 388 se ocupă cu elaborarea standardelor care răspund noilor provocări legate de facturarea electronică, achizițiile publice electronice și colectarea datelor de audit. În plus, vocea experților din industria națională se face auzită în forumurile de standardizare europene privind achizițiile publice și achizițiile publice electronice, unde sunt elaborate standarde pentru o mai bună gestionare a proceselor.

Facturarea electronică a devenit o realitate cu ajutorul standardelor europene. În aprilie 2019 a intrat în vigoare Directiva Europeană 55/2014 privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice prin intermediul căreia administrațiile publice europene vor putea procesa facturile electronice în conformitate cu standardele europene EN 16931-1:2017, *Facturare electronică. Partea 1: Model semantic de date pentru elementele esențiale ale unei facturi electronice* și CEN/TS 16931-2:2018, *Facturare electronică. Partea 2: Lista sintaxelor conforme cu EN 16931-1*. Odată cu implementarea acestei Directive în țările membre, facturile electronice vor fi procesate rapid și eficient, ceea ce va aduce la economii însemnate atât pentru autoritățile publice, cât și pentru companii.

Pentru a ține pasul cu digitalizarea și cu noile tehnologii ce apar de pe o zi pe alta, experții din domeniul financiar au înțeles importanța facturării în format electronic în contabilitate. Factura electronică este documentul financiar emis, primit și procesat fără excepție în format digital, iar standardizarea în acest domeniu vine cu noi modele și specificații tehnice care să permită părților interesate din domeniu să proceseze facturile electronice într-un mod armonizat și să le obțină încrederea în a colabora pe platforme digitale special create în acest sens. Standardele pentru achiziții publice, în special pentru achizițiile publice electronice, definesc specificațiile tehnice și cerințele esențiale cuprinse în documentația de atribuire a contractelor de achiziție publică și asigură principiile generale enunțate de cadrul normativ, european și național – nediscriminarea, transparența și optimizarea costurilor de achiziție. Nu în ultimul rând, în domeniul serviciilor pentru date de audit, standardele acoperă specificațiile care privesc conținutul, tehnicile de colectare, prelucrare, gestionare și analiză pentru identificarea, comunicarea, primirea, pregătirea și utilizarea datelor de audit. Acestea vin în sprijinul auditorilor cu noi cunoștințe și structuri necesare pentru a-și putea eficientiza procedurile în domeniu.

ASRO/CT 388 – *Facturare electronică, achiziție publică electronică și colectare a datelor de audit* este comite-

tul tehnic al ASRO care se ocupă cu standardizarea în domeniul facturării electronice în sprijinul schimbului de informații prin mijloace electronice în activitățile comerciale de bunuri și servicii, standardizarea colectării datelor de audit pentru interschimbul acestora între diferite instituții de audit și standardizarea achizițiilor publice electronice pentru o mai bună gestiune a proceselor. Obiectivul comitetului este de a elabora și adopta standarde care să răspundă eficient provocărilor cu care se confruntă organizațiile în aceste domenii și să sprijine viitoarele platforme care se vor dezvolta pentru managementul facturării electronice.

Înființat în anul 2014, ASRO/CT 388 include membri din mediul public și privat, entități ale tuturor părților interesate în aceste domenii, de la asociații sectoriale și companii, inclusiv IMM-uri, la administrația publică. Până în prezent, ASRO/CT 388 a publicat șapte standarde, adoptări ale standardelor europene care abordează facturarea electronică.

Primele standarde adoptate de CT 388 la nivel național sunt SR EN 16931-1:2017 și SR CEN/TS 16931-2:2018 care stabilesc un model semantic de date pentru elementele esențiale ale unei facturi electronice și care furnizează lista sintaxelor care sunt conforme cu modelul facturii de bază, așa cum este specificat în SR EN 16931-1:2017. Utilizatorilor li se permite să realizeze aplicații derivate pe baza acestor două publicații. În plus, aceste standarde sunt puse la dispoziția publicului interesat în mod gratuit de către Comisia Europeană și CEN-CENELEC de la sfârșitul anului 2018, cu precizarea faptului că aceștia trebuie să includă o declarație pentru utilizatori vizibilă, în care se precizează că aplicațiile sunt implementări ale publicațiilor europene și că reproducerea este permisă de CEN și de ASRO ca proprietari ai drepturilor de autor asupra standardelor.

În anul 2018, a fost adoptat SR CEN/TS 16931-3-1:2018, *Facturarea electronică. Partea 3-1: Metodologie aplicabilă corespondențelor sintactice ale elementelor esențiale ale unei facturi electronice* care prezintă metodologia corelării între modelul semantic al unei facturi electronice, inclus în SR EN 16931-1:2017 și o sintaxă, iar la sfârșitul anului 2019 au fost adoptate:

- SR CEN/TR 16931-3-4:2019, *Facturarea electronică. Partea 3-4: Corespondență sintactică pentru UN/EDIFACT INVOICE D16B* care specifică maparea dintre modelul semantic al unei facturi electronice, incluse în SR EN 16931-1 și sintaxa ISO/IEC 9735;
- SR CEN/TR 16931-4:2019, *Facturarea electronică. Partea 4: Lini directoare privind interoperabilitatea facturilor electronice la nivelul transmisiei care recomandă un set de linii directoare pentru asigura-*

rea interoperabilității la nivelul transmisiei care să fie utilizat împreună cu standardul SR EN 16931-1;

- SR CEN/TR 16931-5:2019 *Facturarea electronică. Partea 5: Lini directoare privind utilizarea extensiilor de sector sau de țară* împreună cu SR EN 16931-1, cu o metodologie de aplicare în mediul real care descrie modul în care partenerii comerciali pot extinde modelul facturii de bază, regulile operaționale corespunzătoare și listele de coduri, în scopul susținerii cazurilor de afaceri care sunt specifice mediului lor comercial, menținând în același timp interoperabilitatea semnificativă cu modelul facturii de bază;
- SR CEN/TR 16931-6:2019, *Facturarea electronică. Partea 6: Rezultatul testării EN 16931-1 cu privire la aplicarea sa practică pentru un utilizator final* care descrie metodologia utilizată pentru testarea la nivel semantic și la nivel sintactic a EN 16931-1 cu privire la aplicarea sa practică pentru un utilizator final și rezultatele testării.

Printre avantajele facturării electronice se regăsesc:

- reducerea documentelor tip hârtie cu efecte ecologice evidente;
- reducția volumului de depozitare și a complexității prelucrării manuale a documentelor tip hârtie;
- diminuarea costurilor de tipărire și a timpului de transmitere și de plată;
- limitarea costurilor de procesare a documentelor datorită automatizării procesului de facturare;
- procesarea mai rapidă și mai ieftină;
- eliminarea erorilor datorită prelucrării automate;
- micșorarea costurilor de arhivare;
- scăderea costurilor de instruire a personalului și de dezvoltare a sistemelor;
- asigurarea conformității legale deoarece formatul facturii respectă la zi acest aspect;
- respectarea confidențialității datelor personale conform Regulamentului GDPR;
- interoperabilitatea națională și transfrontalieră (UE) a facturilor electronice.

Așteptăm noi membri...

În vederea implicării active și a susținerii activității de standardizare pe noile teme care sunt în elaborare, vă rugăm să consultați site-ul: www.asro.ro, rubrica Implicare/ Implicare în standardizare, Deveniți membru CT.

ACHIZIȚIILE PUBLICE ȘI STANDARDELE

DANIEL HOMORODEAN
CEO ARXIA

Revista Standardizarea: Reprezențați ASRO în grupurile de lucru ale comitetelor europene de standardizare CEN/TC 440 *Achiziții publice electronice* și CEN/TC 461 *Achiziții publice*. Cum ați ajuns să participați în standardizarea națională și ce v-a motivat, de fapt, să continuați această activitate la nivel european?

Am convingerea că implicarea în procesele de standardizare este una din cele mai bune forme de conectare

la tendințele strategice de evoluție ale ecosistemelor cărora li se aplică respectivele standarde, fie că vorbim de nivelul național, de cel european sau de cel mondial. Un alt punct major de atracție pentru mine o reprezintă valoarea specialiștilor care participă în comitete, expunerea directă la experiența lor variată și acumularea de informații legate de evoluția și de abordările din alte țări pe domeniile care mă interesează. Una din direc-

țiile de activitate a companiei Arxia, pe care o conduc, este optimizarea și digitalizarea proceselor, cu un interes special în domeniul achizițiilor publice, în care am dezvoltat și operăm platforma ProcessPlayer - Achiziții. Prin ProcessPlayer sprijinim gestionarea digitală "end-to-end" a proceselor de achiziție publică, oferind controlul, trasabilitatea și audibilitatea completă a activităților, corelarea și reutilizarea informațiilor la un nivel unic nu doar pentru România ci, din câte știm, chiar și în Europa. Achizițiile publice fiind un domeniu complex, puternic reglementat, dar în același timp având un suport legislativ în continuă evoluție, am fost interesați să ne aliniem la tendințele europene și să înțelegem care va fi evoluția reglementărilor pe termen mediu și lung și, în particular, care va fi evoluția digitalizării în acest domeniu. În timp, am realizat că prin experiența noastră practică directă în domeniu putem să ajutăm dezvoltarea unui suport de care să beneficieze toate autoritățile contractante, dar și furnizorii lor și dorim că în cel mai scurt timp să vedem aceste efecte benefice și în România.

R.S.: Ce presupune munca dvs. în cadrul grupurilor de lucru de la nivel european? Care este rolul pe care l-ați dobândit în cadrul celor două comitete europene mai sus menționate și cum ați sprijinit standardizarea națională în întâlnirile de la nivel european?

Am acumulat până acum experiență în dezvoltarea de vocabulare, în optimizarea și modelarea proceselor, precum și dezvoltarea suportului pentru digitalizarea lor. Sunt familiar, de asemenea, cu procesele specifice achizițiilor publice. Din acest motiv, m-am implicat în special în grupurile de lucru dedicate terminologiei, iar în măsură în care este oportun și timpul mi-o permite, încerc să contribui și în alte activități. Sprijin dezideratul de standardizare și informatizare completă, "end-to-end", a proceselor de achiziție publică și ofer suportul specialiștilor care promovează această idee. Pe de altă parte, sprijin direct introducerea în România a facturării electronice conform standardului SR EN-16931, organizând în 2019 două seminare tehnice la București și la Cluj-Napoca, cu participarea instituțiilor centrale responsabile și a specialiștilor din partea Comisiei Europene prin structurile DG Grow și CEF Digital.

R.S.: Care sunt satisfacțiile personale pe care le-ați dobândit în urma implicării în standardizare și cum v-a influențat aceasta activitatea din Arxia, Cluj IT Cluster și Public Tender S.R.L.?

Prin participarea în cadrul comitetelor tehnice am ajuns să cunosc mulți specialiști cu experiență vastă, am obținut informații despre provocările și rezultatele implementării diverselor standarde în alte țări europene și

m-am familiarizat cu Strategia organismelor europene de standardizare pentru Uniunea Europeană pe termen mediu. Aceste lucruri îmi sunt de ajutor direct pentru a dezvolta și a susține mai bine viziunea de dezvoltare a oricărei organizații în care sunt implicat și pentru a putea formula mai eficient planuri pentru viitoare proiecte împreună cu partenerii noștri. În urma experiențelor mele, susțin cu toată convingerea că participarea în comitetele de standardizare, la nivel național și internațional, este de natură să aducă avantaje informaționale valoroase celor implicați și o recomand cu căldură, atât specialiștilor din mediul privat, cât și celor din instituțiile publice.

R.S.: După cum am constatat cu toții, revoluția digitală este pe cale să aducă mari transformări în tot ceea ce înseamnă achizițiile publice. Care este viziunea comitetelor tehnice europene pentru a elabora noi standarde în acest domeniu? Ce ne puteți spune despre proiectele aflate în desfășurare din cadrul CEN/TC 461 sau CEN/TC 440 și cu ce noutăți vin acestea pentru achizițiile publice?

Domeniul achizițiilor publice este unul dintre cele mai avansate în evoluția spre uniformizarea reglementării și practicii în cadrul Uniunii Europene. Mai avem totuși un drum lung de parcurs până când o să avem un cadru operațional cu un suport unitar și cu trasabilitate completă. Este salutar faptul că acest drum are un plan, la implementarea căruia se lucrează consecvent. Vom beneficia de pași importanți în următorii ani, precum creșterea accesibilității pentru participarea ofertanților la proceduri transfrontaliere, extinderea suportului informatic pentru activitățile ulterioare atribuirii contractelor, corelarea mai bună a informațiilor în toate etapele proceselor de achiziție sau creșterea audibilității proceselor administrative specifice din cadrul autorităților și entităților contractante. Pe termen mai lung, informatizarea completă și uniformă este ținta spre care tindem.

NOUTĂȚI DIN STANDARDIZARE

Benchmarking pentru eficiența energetică

Eficiența energetică se referă la mai multe modalități prin care putem obține același beneficiu (lumină, încălzire, mișcare etc.) folosind mai puțină energie. Domeniul acoperă automobilele eficiente, becurile economice, practicile industriale îmbunătățite, izolarea mai bună a caselor și o gamă de alte tehnologii. Pentru că economisirea energiei înseamnă și economisirea banilor, eficiența energetică este foarte profitabilă.

În acest context, standardul român **SR EN 16231, Metodologie de benchmarking în eficiență energetică** vine în ajutorul organizațiilor, prin furnizarea unei metodologii de colectare și de analiză a datelor energetice, cu scopul de a stabili și de a compara eficiența energetică între entități și în cadrul acestora. Aceasta poate conduce la reduceri ale energiei totale utilizate prin punerea în evidență a oportunităților de îmbunătățire și, în consecință, poate conduce la posibile reduceri ale costurilor și ale emisiilor de dioxid de carbon.

Benchmarking-ul (valoarea de referință) în eficiență energetică se referă la energia specifică utilizată, luând în considerare și alte aspecte ale performanței, cum ar fi tehnologiile și practicile operaționale.

Entitatea care face obiectul **benchmarking-ului** poate fi o instalație, o activitate, un proces, un produs, un serviciu sau o organizație, iar acesta este legat de managementul energiei, de auditurile energetice și de metodele de calcul ale eficienței energetice.

SR EN IEC 61400-21-1:2019 – Turbine eoliene

Consumul mărit și creșterea constantă a prețului surselor neregenerabile de energie ne-au determinat să căutăm combustibili alternativi, care să fie mai ieftini și care să poată satisface cererea lor tot mai mare. Sistemele eoliene au devenit una dintre soluțiile alternative pentru obținerea electricității. Energia eoliană are un potențial imens și a crescut rapid în ultimii ani, turbinele eoliene transformând energia cinetică a curenților de aer în mișcare în energie electrică.

SR EN IEC 61400-21-1:2019, Sisteme de producere a energiei eoliene. Partea 21-1: Măsurarea și evaluarea caracteristicilor electrice. Turbine eoliene specifică o metodologie uniformă care să asigure consecvența și precizia în raportare, testare și evaluare a caracteristicilor electrice ale turbinelor eoliene conectate la rețea.

Această parte a **SR EN IEC 61400** include definirea și specificarea cantităților care urmează să fie determinate pentru definirea caracteristicilor electrice ale unei turbine eoliene conectate la rețea; proceduri de măsurare pentru cuantificarea caracteristicilor electrice; proceduri de evaluare a conformității cu cerințele de conectare electrică, inclusiv estimarea calității energiei așteptate din partea tipului de turbină eoliană, atunci când sunt instalate într-un anumit loc.

A fost revizuit standardul pentru simbolurile grafice ale îmbinărilor sudate

Reprezentările simbolice pe desene ale îmbinărilor sudate pot părea hieroglife pentru neinițiați, dar acestea reprezintă un instrument esențial de comunicare în industria de profil. Există mai multe tipuri de simboluri grafice la nivel mondial, dar cele mai utilizate în desenele tehnice sunt cele europene și cele din zona Pacificului.

Standardul internațional **ISO 2553, Sudare și procedee conexe. Reprezentări simbolice pe desene. Îmbinări sudate** combină ambele sisteme și este standardul internațional unanim recunoscut pentru reprezentarea simbolurilor grafice pentru sudură.

Acesta indică pe desenele tehnice cum și unde se vor realiza sudurile, inclusiv informații precum geometria, fabricația, calitatea și testarea sudurilor. Standardul oferă o comparație ușoară între ambele sisteme. Noua versiune a standardului vine în ajutorul celor din industrie prin clarificarea unor aspecte ce țin de sudurile cu priză în găuri circulare și alungite, dimensionarea preparatelor pentru îmbinare și îmbunătățirea desenelor.

Standardul **SR EN ISO 2553, Sudare și procedee conexe. Reprezentări simbolice pe desene. Îmbinări sudate** a fost adoptat de **ASRO** ca standard român.

Puteți achiziționa aceste standarde direct din magazinul online ASRO, <https://magazin.asro.ro/> sau de la Departamentul de Vânzări (vanzari@asro.ro).

SR EN ISO 2808:2020 – Vopsele și lacuri

Aplicarea corectă a vopselelor și a lacurilor în straturi pe diverse suprafețe poate spori sau scădea calitatea respectivului material. Încrêțirea, transpira-re, crăpăturile, luciul scăzut, aderența slabă sau rugina sunt doar câteva dintre defectele de vopsire/lăcuire care pot fi evitate prin respectarea unor cerin-țe și metode minime. În acest sens, **SR EN ISO 2808:2020, Vopsele și lacuri. Determinarea grosimii peliculei**, descrie un număr de metode care sunt aplicabile la măsurarea aco-peririlor aplicate pe un suport. Prin intermediul acestuia sunt prezentate metodele pentru determinarea grosimii peliculei umede, a celei uscate și grosi-mea straturilor peliculei de pu-dră netratată.

Mai mult, pentru fiecare meto-dă descrisă, standardul oferă o prezentare generală a dome-niului de aplicare, standardele existente pentru acesta, detalii despre metode. În cadrul ane-xelor B și C sunt prezentate informațiile privind grosimea peliculei de măsurare pe su-prafețe aspre și pe substraturi de lemn.

Servicii poștale. Tratarea reclamațiilor cu ajutorul standardelor

Primele mărturii privind serviciile poștale datează din vremuri stră-vechi și aparțin istoricilor vremii care atestă existența acestora în Egipt, China sau Roma Antică atunci când acesta era destinat exclu-siv corespondenței guvernamentale. Serviciul pe care îl cunoaștem și este extrem de util și folosit și în prezent, a apărut zeci de ani mai târziu. Odată cu supraaglomerarea serviciilor poștale și cu instituți-onalizarea domeniului, s-a încercat în timp perfecționarea acestuia, iar sesizările și plângerile apărute în urma nerespectării anumitor ter-mene, condiții sau chiar pierderea unor colete a dus la necesitatea abordării acestei probleme de către activitatea de standardizare.

Astfel, **SR EN 14012:2020, Servicii poștale. Calitatea serviciilor. Instrucțiuni de tratare a reclamațiilor** specifică principiile de tratare ale reclamațiilor referitoare la serviciile poștale naționale și a celor transfrontaliere. Standardul acordă atenție modului de tratare a re-clamațiilor în diferite situații pe care le întâmpină operatorul și oferă orientări privind procedurile de compensare și de recurs.

Acest document poate fi aplicat tuturor tipurilor de servicii poștale, de la serviciul universal până la organizațiile poștale private. Acesta definește tipuri de plângeri și stabilește o metodologie pentru trata-re a plângerilor în vederea îmbunătățirii serviciilor oferite utilizatorilor poștali.

SR EN 1527:2019 – Feronerie pentru clădiri

Ne aflăm în perioada în care temperaturile scăzute de afară îi determină pe lucrătorii din construcții să se mute în interiorul clădirilor pentru a face finisaje și pentru a monta ușile de interior. Având în vedere că acestea nu sunt investiții doar pentru doi sau trei ani, feronerie de calitate reprezintă un detaliu esențial care va prelungi durata de viață a ușilor glisante și a celor pliante.

Sistemele de culisare pentru uși pot fi folosite în multiple moduri, ajutând la optimizarea spațiului și la crearea unui design mai modern interiorului. Un sistem de glisare adecvat trebuie să fie rezistent, silențios și practic, și nu în ultimul rând, acesta trebuie să fie calitativ, astfel încât să nu afecteze ușa pe care o susține.

În acest sens, a fost publicat standardul **SR EN 1527:2019, Feronerie pentru clădiri. Feronerie pentru uși glisante și uși pliante. Cerințe și metode de încercare** care specifică cerințele pentru trei categorii de uși, și anume: ușile glisante, ușile pliante de tipul bi-fold și cele pentru colțuri, ușile pliante de tipul multi-fold și porțile glisante.

SR EN ISO 15118-1:2019, Vehicule rutiere. Interfață de comunicare între vehicul și rețeaua electrică. Partea 1: Informații generale și definiția cazurilor de utilizare

În prezent, producătorii de autovehicule depun eforturi semnificative pentru a dezvolta vehicule propulsate parțial sau complet de energie electrică cu scopul de a reduce dependența de petrol, de a îmbunătăți eficiența energetică globală și de a diminua emisiile totale de CO₂ pentru transportul rutier. Pentru încărcarea bateriilor acestor vehicule este necesară însă o infrastructură specifică de încărcare. Interoperabilitatea transferului de informații între vehicul, instalația locală și rețea este de o importanță majoră.

De aceea, **SR EN ISO 15118-1:2019, Vehicule rutiere, Interfață de comunicare între vehicul și rețeaua electrică. Partea 1: Informații generale și definiția cazurilor de utilizare** specifică termenii și definițiile, cerințele generale și cazurile de utilizare a comunicării la nivel înalt (HLC) de tip conductiv și wireless între controlerul de comunicație pentru vehiculele electrice (EVCC) și controlerul de comunicații al echipamentului de alimentare (SECC). SR EN ISO 15118-1 oferă o imagine de ansamblu și o înțelegere comună a aspectelor care influențează identificarea, asocierea, controlul și optimizarea încărcării și descărcării, plata și securitatea cibernetică.

SR EN ISO 20504 – Ceramici tehnice

Ceramica tehnică utilizată într-o gamă largă de materiale ceramice avansate este apreciată tocmai pentru proprietățile sale mecanice și termice excelente. Utilizată în special în mari industrii precum este cea a automobilelor, aerospațială sau pe piața energetică, acest tip de ceramică este rezistentă la topire, îndoire, întindere, coroziune și uzură.

SR EN ISO 20504, Ceramici tehnice (ceramici avansate, ceramici tehnice avansate). Proprietățile mecanice ale compozitelor ceramice la temperatura camerei descrie procedurile de determinare a comportamentului la compresiune al materialelor compozite cu matrice ceramică cu întărire continuă a fibrelor la temperatura camerei.

STANDARDELE EUROPENE CONSTRUIESC ÎNCREDERE ÎN PIAȚA UNICĂ

Piața unică, considerată una dintre cele mai mari realizări ale Uniunii Europene cu scopul de a elimina obstacolele din calea comerțului și de a permite companiilor europene să concureze pe scena mondială, este cea mai mare piață mondială pentru bunuri, capital, servicii și persoane.

La eficientizarea pieței unice contribuie cele peste 24.000 de standarde europene care îmbunătățesc siguranța, protejează consumatorii, reduc birocrația și promovează inovarea. Un singur standard adoptat la nivelul pieței unice prin consensul tuturor părților interesate din Europa, înlocuiește 34 de standarde naționale contradictorii. În acest fel, se poate observa că standardizarea contribuie la asigurarea unui nivel comun de siguranță, securitate și durabilitate, și deci la crearea încrederii.

Declarația „Standardele construiesc încrederea” inițiată de CEN și CENELEC, evidențiază contribuția standardelor în identificarea priorităților și la elaborarea politicilor europene. Prioritățile acesteia sunt: o industrie europeană competitivă, pregătită să fie lider în comerțul internațional, încrederea în noile tehnologii, consolidarea inovării pentru Europa, standardele în sprijinul ODD-urilor O.N.U. și o piață unică armonizată. CEN și CENELEC se angajează și anul acesta în a sprijinii factorii de decizie europeni și piața unică.

Pentru mai multe informații despre această inițiativă, accesați www.standardsbuildtrust.eu.

NOUTĂȚI DE LA CEN ȘI CENELEC

DESCOPERIȚI NOUL WEBSITE AL INIȚIATIVEI STANDARDE + INOVAȚIE!

Într-o economie globală bazată din ce în ce mai mult pe cunoaștere este fundamental să putem stimula schimbarea și inovarea. Standardele contribuie la succesul noilor tehnologii: acestea sprijină fiecare etapă a procesului de inovare și asigură accesul rapid al produselor și tehnologiilor inovatoare pe piață.

Una dintre prioritățile CEN și CENELEC în această privință este de a îmbunătăți relația dintre comunitatea de cercetare, inovare și standardizare cu scopul de a crea sinergii și de a încuraja colaborarea. Acesta este și obiectivul proiectului BRIDGIT II, proiect ce intenționează să creeze un impact pe termen lung asupra comunității europene de cercetare și inovare, ce se va încheia anul acesta.

Ca parte a proiectului, la care ASRO a fost partener, noul website ce tocmai a fost lansat va servi ca punct principal de informare pentru cercetători și inovatori în lumea standardizării. Pe lângă furnizarea informațiilor privind modul în care standardele pot contribui la inovare și cercetare pe parcursul diferitelor sale căi de dezvoltare, de la finanțare la accesul pe piață, website-ul prezintă, de asemenea, și câteva povești de succes din lumea inovării care au folosit standardele în activitatea lor. Un e-learning este disponibil pentru cei care doresc să afle în detaliu modul în care funcționează procesul de standardizare.

Website: www.standardsplusinnovation.eu.

O EUROPĂ PUTERNICĂ ÎNTR-O LUME A PROVOCĂRILOR

Pe data de 1 ianuarie 2020, Croația a preluat pentru prima dată președinția Consiliului Uniunii Europene. În următoarele șase luni, sub motto-ul: „*O Europă puternică într-o lume a provocărilor*”, scopul Croației este de a promova **unitatea** și **consensul** în UE și de a face față numeroaselor **provocări** cu care se confruntă Europa în prezent.

Prioritățile președinției Croației sunt următoarele: o Europă care dezvoltă, care se conectează, care protejează și o Europă influentă, care împreună, modelează viziunea unei Uniuni Europene care acționează în beneficiul statelor sale membre și al cetățenilor săi.

CEN, CENELEC și HZN, membrul național croat al standardizării europene, felicită Croația pentru această oportunitate și subliniază contribuția standardelor în îndeplinirea priorităților mai sus amintite. **Standardele** contribuie la dezvoltarea și consolidarea pieței unice europene pentru crearea unei Europe mai puternice și mai durabile, eliminând barierele din calea comerțului european și internațional și sprijinind accesul pe piață al produselor și serviciilor competitive.

Elena Santiago Cid, Directorul General al CEN și CENELEC, afirmă că „Sistemul european de standardizare, bazat pe o abordare voluntară și incluzivă, și-a demonstrat deja puterea de a sprijini procesul de elaborare a politicilor UE”, confirmând că acesta este pregătit să coopereze în continuare pentru a sprijini noul cadru legislativ și a întâmpina cu succes viitoarele provocări.

PRIMA ÎNTÂLNIRE DIN ANUL 2020 A FORUMULUI CONSULTATIV PRIVIND INDUSTRIA (IAF) AL CEN ȘI CENELEC

În data de 22 ianuarie 2020 Forumul consultativ privind industria (IAF) al CEN și CENELEC s-a reunit la Bruxelles pentru a evalua progresele înregistrate până în prezent în standardizare și industrie și pentru a stabili principalele subiecte de discuție pentru anul 2020.

Principalele obiective ale IAF sunt: identificarea temelor prioritare relevante pentru standardizare în ceea ce privește industria și propunerea de recomandări pe care CEN și CENELEC să le ia în considerare atunci când elaborează noi standarde pentru acest sector. Așadar, IAF își propune să ofere industriei o platformă de dialog cu standardizarea.

Înființat în octombrie 2018, IAF a identificat șase priorități majore (Noul cadrul legislativ, Regulamentul privind produsele de construcție, cooperarea cu alte organisme de standardizare, digitalizarea industriei, procesul de elaborare a standardelor, cooperarea internațională și impactul global) în cadrul cărora și-a propus să elaboreze recomandări din partea sectorului către CEN-CENELEC. Anul trecut au fost aprobate recomandările pentru primele două priorități și se preconizează că în acest an vor fi finalizate și recomandările pentru celelalte patru priorități. Mai mult, membrii IAF au cercetat, printre altele, modul în care standardele europene pot contribui în cadrul Pactului ecologic european și s-au angajat de asemenea, să prezinte aportul sectorului industrial în Strategia CEN-CENELEC pentru anul 2030 la nivel european.

Pentru mai multe informații privind IAF, accesați: www.cencenelec.eu.

NOUL EN 16234-1:2019 OFERĂ UN CADRU COMUN PENTRU EVALUAREA COMPETENȚELOR TIC ÎN ÎNTREAGA EUROPĂ

Noile competențe digitale reprezintă o prioritate pentru industria europeană pentru ca aceasta să poată concura cu succes în cadrul economiei globale. Din păcate însă, în multe sectoare există încă lacune și neconcordanțe în utilizarea tehnologiilor digitale care reduc șansele acestora de a beneficia de oportunitățile de digitalizare. În aceste condiții, standardul EN 16234-1:2019, *Cadrul privind competențele digitale (e-CF). Un cadru european comun pentru profesioniștii din domeniul TIC din toate sectoarele. Partea 1: Cadrul*, a fost publicat pentru a oferi un nou cadru pentru clasificarea competențelor informatice prin corelarea unei liste de 41 de competențe esențiale în mediul de lucru profesional al TIC, utilizând un limbaj comun pentru nivelurile de competențe și aptitudini, care să poată fi înțeles în întreaga Europă.

Definițiile prezentate în document sunt concepute astfel încât să se aplice tuturor actorilor implicați în sectorul TIC, de la companiile și profesioniștii din domeniul serviciilor TIC până la instituțiile de învățământ, analiștii de piață și factorii de decizie politică.

EN 16234-1:2019 înlocuiește ediția anterioară a standardului, apărută în anul 2016. Elaborarea acestui standard a fost susținută de Comisia Europeană datorită importanței sale pentru dezvoltarea unei economii digitale puternice și competitive în UE.

EDDY NJOROGÉ — NOUL PRESEDINTE AL ISO

Great things happen
when the world agrees

Eddy Njoroge a devenit noul președinte al ISO pentru următorii doi ani și este primul președinte al ISO de pe continentul african. Cunoscut ca fiind o personalitate importantă din lumea standardizării, care s-a făcut cunoscută în domenii precum energia, telecomunicațiile, mediul, finanțele și serviciile bancare activând atât pe plan local, cât și internațional, Eddy Njoroge a pătruns în lumea standardizării încă din tinerețe, după terminarea studiilor universitare, când a înțeles că standardele contribuie la progresul și la durabilitatea lumii noastre de azi. Și acest gând l-a condus la ceea ce este astăzi!

Cu sprijinul predecesorului său, John Walter, în rolul de consilier special, Eddy Njoroge își dorește să continue construirea și consolidarea cooperării cu Comisia Electrotehnică Internațională (IEC), să mențină programele care consolidează sistemul, iar în plus, își propune să definească noi priorități bazate pe factorii externi de schimbare și se va asigura că noua strategie a ISO 2021-2030 are menirea de a răspunde nevoilor și așteptărilor tuturor părților interesate. Cele patru priorități ale mandatului lui Eddy Njoroge sunt:

- Promovarea utilizării standardelor internaționale ca instrumente de sprijin pentru comerțul liber și echitabil;
- Poziționarea standardelor ca instrumente strategice pentru revitalizarea sectorului industrial, prin promovarea elaborării de standarde care să răspundă în mod specific nevoilor actuale ale pieței;

- Continuarea eforturilor în direcția utilizării standardelor pretutindeni. În acest scop, președintele ISO intenționează să sensibilizeze publicul cu privire la importanța standardelor și să încurajeze utilizarea lor în toate aspectele vieții, inclusiv în comerț, servicii, inovare, cercetare și dezvoltare;
- Concentrarea asupra standardelor ca voce globală pentru țările în curs de dezvoltare și sporirea participării țărilor în curs de dezvoltare la standardizare.

Acestea fiind spuse, noul președinte al ISO, Eddy Njoroge este încântat că poată sprijini viitorul standardelor ISO și progresul mondial alături de membrii ISO și alături de miile de experți din întreaga lume și este încrezător că următorii doi ani vor fi productiv și progresivi.

NOUTĂȚI LEGISLATIVE DIN LUNA DECEMBRIE

Mihaela Vorovenci, consilier juridic ASRO

Prezentul articol conține, în prima parte, noutățile legislative publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și, în a doua parte, pe cele publicate în Monitorul Oficial al României, care fac referire la standarde, din luna decembrie 2019.

Partea I - Legislație comunitară

1.1 Acte comunitare care conțin referiri la standarde

1.1.1 Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2010 a Comisiei din 12 noiembrie 2019 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului, pentru incinerarea deșeurilor [notificată cu numărul C(2019) 7987] (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 312/55 din 03.12.2019.

1.1.2 Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2031 a Comisiei din 12 noiembrie 2019 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru industria alimentară, a băuturilor și a laptelui, în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2019) 7989] (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 313/60 din 04.12.2019.

1.1.3 Regulamentul Delegat (UE) 2019/2013 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a afișajelor electronice și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 1062/2010 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/1 din 05.12.2019.

1.1.4 Regulamentul Delegat (UE) 2019/2016 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor frigorifice și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 1060/2010 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/102 din 05.12.2019.

1.1.5 Regulamentul Delegat (UE) 2019/2017 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a mașinilor de spălat vase de uz casnic și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 1059/2010 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/134 din 05.12.2019.

1.1.6 Regulamentul Delegat (UE) 2019/2018 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/155 din 05.12.2019.

1.1.7 Regulamentul (UE) 2019/2019 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor frigorifice în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 643/2009 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/187 din 05.12.2019.

1.1.8 Regulamentul (UE) 2019/2020 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 244/2009, (CE) nr. 245/2009 și (UE) nr. 1194/2012 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/209 din 05.12.2019.

1.1.9 Regulamentul (UE) 2019/2021 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile afișajelor electronice în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1275/2008 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 642/2009 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/241 din 05.12.2019.

1.1.10 Regulamentul (UE) 2019/2022 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile mașinilor de spălat vase de uz casnic în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1275/2008 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1016/2010 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/267 din 05.12.2019.

1.1.11 Regulamentul (UE) 2019/2023 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile mașinilor de spălat rufe de uz casnic și mașinilor de spălat și uscat rufe de uz casnic în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1275/2008 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1015/2010 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/285 din 05.12.2019.

1.1.12 Regulamentul (UE) 2019/2024 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă în conformitate cu Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 315/313 din 05.12.2019.

1.1.13 Rectificare la Regulamentul delegat (UE) 2019/1745 al Comisiei din 13 august 2019 de completare și de modificare a Directivei 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește punctele de reîncărcare pentru autovehiculele de categoria L, alimentarea de la rețeaua electrică terestră a navelor de navigație interioară, alimentarea cu hidrogen pentru transportul rutier și alimentarea cu gaze naturale pentru transportul rutier și naval și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) 2018/674 al Comisiei (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 268 din 22 octombrie 2019), publicată în JOUE L 316/108 din 06.12.2019.

1.1.14 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2092 al Comisiei din 28 noiembrie 2019 de instituire a unei taxe compensatorii definitive la importurile de biomotorină originară din Indonezia, publicat în JOUE L 317/42 din 09.12.2019.

1.1.15 Rectificare la Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/451 a Comisiei din 19 martie 2019 privind standardele armonizate pentru produsele pentru construcții, elaborate în sprijinul aplicării Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77 din 20 martie 2019), publicată în JOUE L 318/185 din 10.12.2019.

1.1.16 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2128 al Comisiei din 12 noiembrie 2019 de stabilire a modelului de certificat oficial și a normelor pentru eliberarea certificatelor oficiale pentru bunurile care sunt livrate navelor care părăsesc Uniunea și care sunt destinate aprovizionării navelor sau consumului de către echipaj și pasageri sau care sunt livrate unei baze militare a NATO sau a Statelor Unite (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 321/114 din 12.12.2019.

1.1.17 Regulamentul ONU-CEE nr. 145 – Dispoziții uniforme privind omologarea unui tip de vehicul în ceea ce privește sistemele de ancoraje ISOFIX, ancorajele superioare ISOFIX și pozițiile de ședere i-Size [2019/2142], publicat în JOUE L 324/47 din 13.12.2019.

1.1.18 Regulamentul (UE) 2019/2144 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele pentru omologarea de tip a autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate unor astfel de vehicule, în ceea ce privește siguranța generală a acestora și protecția ocupanților vehiculului și a utilizatorilor vulnerabili ai drumurilor, de modificare a Regulamentului (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 78/2009, (CE) nr. 79/2009 și (CE) nr. 661/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentelor (CE) nr. 631/2009, (UE) nr. 406/2010, (UE) nr. 672/2010, (UE) nr. 1003/2010, (UE) nr. 1005/2010, (UE) nr. 1008/2010, (UE) nr. 1009/2010, (UE) nr. 19/2011, (UE) nr. 109/2011, (UE) nr. 458/2011, (UE) nr. 65/2012, (UE) nr. 130/2012, (UE) nr. 347/2012, (UE) nr. 351/2012, (UE) nr. 1230/2012 și (UE) 2015/166 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 325/1 din 16.12.2019.

1.1.19 Publicarea unei cereri de aprobare a unei modificări care nu este minoră a caietului de sarcini al unui produs, în temeiul articolului 50 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, publicată în JOUE C 431/20 din 23.12.2019.

1.1.20 Publicarea unei cereri de aprobare a unei modificări care nu este minoră a caietului de sarcini al unui produs, în temeiul articolului 50 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (2019/C 434/10), publicată în JOUE C 434/11 din 27.12.2019.

1.1.21 Regulamentul (UE) 2019/2220 al Consiliului din 19 decembrie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1388/2013 privind deschiderea și modul de gestionare a unor contingente tarifare autonome ale Uniunii pentru anumite produse agricole și industriale, publicat în JOUE C 333/33 din 27.12.2019.

1.1.22 Regulamentul Delegat (UE) 2019/2199 al Comisiei din 17 octombrie 2019 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare, publicat în JOUE L 338/1 din 30.12.2019.

Partea a II-a - Legislație națională

2 Acte normative care conțin referiri la standarde

2.1 Contractul Agenției Naționale pentru Resurse Minerale din 27/11/2019 privind „CONTRACTUL-CADRU pentru transportul țițeiului, gazolinei, condensatului și etanului pentru anul 2020 nr... din anul... luna... ziua...”, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 980 din 05/12/2019.

Referințe la standarde:

ANEXA Nr. 1 la contractul-cadru, NORME privind calitatea, recepția și predarea țițeiului, gazolinei, condensatului și etanului, menționează la Condiții de pompabilitate, lit. (b) „Pentru transport pe calea ferată” în cadrul punctului 1. Recepția cantitativă a țițeiului și gazolinei ce se transportă pe calea ferată se poate face astfel: la 1.3. următoarele: „Când nu există posibilitatea de transvazare într-un rezervor sau cântărire pe cântar electronic, se determină volumul de țiței prin calibrare. Standardul de referință privind stabilirea cantității de țiței este SR 1165:2004.”

2.2 Ordinul Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 406/2019 din 27/11/2019 privind aprobarea Contractului-cadru de derulare a țițeiului și produselor petroliere prin terminalul petrolier pentru anul 2020, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 987 din 09/12/2019.

Referințe la standarde:

„Metodele de încercare folosite pentru stabilirea cantității și a calității la recepția din navă a țițeiului vor fi aceleași și la

predarea acestuia către Societatea CONPET - S.A. Ploiești.

Pentru țigări, metodologia de eșantionare este conform ASTM D 4057, iar pentru celelalte produse este conformă SR EN ISO 3170 sau altui standard în vigoare în cazul anulării acestora.”

2.3 Decizia Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1362/2019 din 12/12/2019 privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1056 din 31/12/2019.

Referințe la standarde:

„Art. 2., punctul 1) În sensul prezentei decizii, următorii termeni se definesc astfel:

[...] e) CellBroadcast - tehnologie definită de standardul ETSI 123 041, prin intermediul căreia se pot transmite mesaje de avertizare în situații de urgență către abonații furnizorilor rețelelor publice mobile de comunicații electronice;”

2.4 Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 2168/2019 din 16/12/2019 privind aprobarea Modelului pentru întocmirea Programului de îmbunătățire a eficienței energetice (PIEE) aferent localităților cu o populație mai mare de 5.000 locuitori, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 16 din 13/01/2020.

Referințe la standarde:

„5.3. Etapa de implementare

Se recomandă pregătirea și, în măsura în care este posibil, implementarea sistemului standard de Management Energetic ISO 50001, prin definirea unui calendar de implementare, fixarea rolurilor executive și decizionale, validarea funcționalității instrumentelor de monitorizare energetică, definirea unor proceduri privind managementul energetic, instruirea personalului Primăriei. Utilizarea unui sistem al managementului calității este un instrument util pentru a arata că procedurile sunt în conformitate cu obiectivele.”

2.5 Ordinul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor nr. 252/2019 din 19/12/2019 privind aprobarea aplicării standardului SR EN 4179, *Calificarea și autorizarea personalului pentru examinări nedistructive* și de abrogare a Ordinului ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1.348/2002 pentru aprobarea Reglementărilor Aeronautice Civile Române RACR-NDT/Autorizarea personalului care efectuează examinări nedistructive (NDT) în aeronautica civilă și a centrelor de instruire a personalului NDT, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 20 din 14/01/2020.

Referințe la standarde:

Art. 1., „Se aprobă aplicarea la nivel național a standardului SR EN 4179, *Calificarea și autorizarea personalului pentru examinări nedistructive pentru calificarea operatorilor care efectuează examinări nedistructive*, denumiți în continuare operatori NDT, precum și pentru autorizarea centrelor de instruire a operatorilor NDT.”

Art. 2., punctul (1) „În vederea conformării cu prevederile standardului SR EN 4179, exercitarea atribuțiilor «Organismului Național NDT» prevăzut în standard se va face de către o entitate cu personalitate juridică, înregistrată în România, înființată de agenții aeronautici civili ce desfășoară activități de control nedistructiv, care îndeplinește cerințele prevăzute de standard și care este recunoscută în baza unui document emis de Autoritatea Aeronautică Civilă Română.”
Iar la punctul (2) „Autoritatea Aeronautică Civilă Română supraveghează modul în care «Organismul Național NDT» își exercită atribuțiile prevăzute în standardul SR EN 4179.”

A FOST REVIZUIT STANDARDUL INTERNAȚIONAL PENTRU CODURILE CFI

Clare Naden, ISO

Complexitatea tot mai mare a comerțului cu instrumente financiare la nivel mondial a condus la necesitatea unui set de coduri internaționale, astfel încât toată lumea să poată vorbi aceeași limbă. A fost revizuit standardul internațional care definește aceste coduri, cunoscute sub numele de coduri CFI.

ISO 10962, *Valori mobiliare și alte instrumente financiare conexe. Clasificarea instrumentelor financiare (cod CFI)* este referința la nivel mondial pentru codurile utilizate în clasificarea instrumentelor financiare, precum numerarul, instrumentele derivate sau valuta. Acesta a fost publicat pentru prima dată în anul 2001 pentru a răspunde preocupărilor comunității financiare în ceea ce privește problemele legate de obținerea de informații privind valorile mobiliare în cazul tranzacțiilor cu piețe diferite și incapacitatea de a grupa valorile mobiliare într-o manieră consecventă. Standardul a fost revizuit recent pentru a aborda schimbările și cerințele industriei și pentru a-l ține la zi cu nevoile pieței.

Utilizarea codurilor și a definițiilor din standard înseamnă eficiență, acuratețe și transparență sporite ale tranzacțiilor financiare, deoarece acestea pot fi utilizate la nivel global pentru procesarea automată. De asemenea, acesta face compararea instrumentelor care provin din țări diferite să fie mai precisă și mai credibilă.

Corby Dear, liderul grupului de experți care a elaborat standardul, a afirmat că noua versiune revizuită are un domeniu de aplicare și o acoperire a codurilor CFI mai extinse.

Acesta afirmă că „Au existat o serie de modificări și îmbunătățiri, inclusiv unele legate de clasificarea diferitelor tipuri de instrumente derivate, precum instrumentele financiare derivate pe schimbul valutar pentru monede unice”.

„Alte îmbunătățiri le includ pe cele legate de identificarea produselor de schimb și a contractelor spot pe cursul de schimb”.

ISO 10962 este relevant pentru bursele de valori, băncile, brokerii, organismele de reglementare și orice altă instituție implicată în valorile mobiliare.

Standardul a fost elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 68 – *Servicii financiare*, subcomitetul SC 8 – *Date de referință pentru serviciile financiare*, al cărui secretariat este deținut de SNV, membrul ISO pentru Elveția.

*CFI – Classification of Financial Instruments.

APARIȚIA (ȘI CREȘTEREA) COMERȚULUI ELECTRONIC

Deși reprezintă încă o parte relativ mică din totalul tranzacțiilor comerciale, cumpărăturile online înregistrează o creștere rapidă în întreaga lume.

În SUA, în anul **1998** s-au înregistrat aproximativ **5 milioane** de tranzacții comerciale în mediul electronic. **Până în anul 2016, s-au înregistrat 389 de milioane** – sau o rată de creștere de peste **7500%.**

Sursa: Biroul Recensământului Statelor Unite

În China, comerțul electronic a reprezentat mai puțin de **0,1%** din totalul **tranzacțiilor cu amănuntul în 1999.** **În prezent, această cifră atinge 20%.**

Sursa: UNIDO

Comerțul online european a reprezentat **15% din vânzările realizate în anul 2014**, care a crescut până la **17% în anul 2017.**

Sursa: Eurostat

Sectorul Asiei de Sud-Est valorează în prezent **38 de miliarde de dolari** și se preconizează că va atinge suma de **150 de miliarde de dolari până în anul 2025.**

Sursa: Google-Temasek e-Conomy SEA Report 2019

